

Verksamhetsplan 2026

Innehåll

1.	ÅSUBs uppdrag	3
2.	Resurser och verksamhetsförutsättningar.....	4
3.	Större förändringar, projekt och uppdrag 2026	4
3.1	Prioriterade utvecklingsområden inom statistiken	4
3.2	Forskning och utredningsprojekt.....	5
4.	Strategiska mål och delmål.....	8
4.1	Användarna i fokus	8
4.2	Ändamålsenlig och säker datafångst.....	9
4.3	Säker, effektiv och innovativ produktion.....	10
4.4	Kompetensutveckling främjar medarbetarnas och organisationens utveckling	11
4.5	Samverkan stöder utvecklingsarbetet.....	12
5.	Horisontella fokusområden	12
5.1	Hållbar utveckling	12
5.2	Jämställdhetsperspektivet.....	13
5.3	Självstyrelsen och demokratiperspektivet.....	13
6.	Övriga åtaganden och projekt.....	13
	Bilaga 1: Publiceringsplan efter ämnesområde 2026	15

1. ÅSUBs uppdrag

Ålands statistik- och utredningsbyrås (ÅSUB) verksamhetsplan för 2026 presenterar en sammanfattning av den planerade verksamheten för året. Planen operationaliserar och konkretiserar det fyraåriga verksamhetsprogrammet. Den första delen av planen lyfter fram större projekt och utvecklingsarbeten under året. Den andra delen omfattar utveckling av verksamheten i form av strategiska mål och mätbara delmål för att uppnå och upprätthålla ÅSUBs kvalitetsmål.

ÅSUBs uppdrag är att verka som officiell statistikmyndighet och utöver det bedriva utrednings- och forskningsverksamhet (Landskapslag 1993:116). Vid sidan om lagen om ÅSUB regleras verksamheten främst av Statistiklag (1994:42) för Åland samt av EU:s allmänna dataskyddsförordning (Europaparlamentets och rådets förordning 2016/679).

ÅSUBs vision är: *"ÅSUB producerar statistik och samhällsanalys av hög kvalitet för förståelsen och utvecklingen av det åländska samhället."*

ÅSUBs övergripande mål har FN:s grundläggande principer för officiell statistikproduktion som bas och följer i tillämpliga delar Riktlinjer för europeisk statistik (European Statistics Code of Praxis). Syftet med de övergripande målen är att säkerställa att de resurser som huvudmannen tillför ÅSUB används på bästa möjliga sätt. Statistiken är en grundläggande hörnsten i en demokrati, bidrar till fakta för beslut och stärker tilliten till beslutsprocesserna. De övergripande målen finns att läsa på ÅSUBs webbplats:

<https://www.asub.ax/sv/om-asub/verksamhet>

All ÅSUBs verksamhet syftar till att bidra till fakta- och kunskapsunderlag för beslut, utbildning och vidare forskning samt debatt. Det innebär att ÅSUB utvecklar, framställer och sprider statistik samt samordnar statistikproduktionen på Åland och lämnar statistik till internationella organisationer såsom det nordiska samarbetet och FN.

Som officiell statistikmyndighet publicerar ÅSUB löpande statistik inom ett stort antal ämnesområden. ÅSUB framställer även statistik på uppdrag av andra myndigheter och åtar sig olika slag av statistiska bearbetningar och analyser.

Tyngdpunkten i ÅSUBs forskning och utredningsverksamhet finns inom samhällsviktiga områden. ÅSUB har särskilt specialiserat verksamheten inom ekonomiska lägesanalyser, prognoser, surveyundersökningar samt utvärdering av politikinsatser. Utrednings- och forskningsverksamheten är uppdragsfinansierad och har uppdragsgivare både inom och utanför Åland.

Vid prioritering mellan uppdrag tillämpas verksamhetsplanen och uppdragspolicyn som direktionen beslutat om (https://www.asub.ax/sites/default/files/media/document/Uppdragspolicy_reviderad_december%202024.pdf).

Direktionen har antagit ett fyraårigt verksamhetsprogram som omfattar perioden 2024–2027. Verksamhetsplanen har som utgångspunkt verksamhetsprogrammets strategi och strategiska målbilder.

Planen inleds med en översikt över resurssituationen och myndighetens verksamhetsförutsättningar för året.

2. Resurser och verksamhetsförutsättningar

ÅSUBs viktigaste resurs är den kvalificerade personalen. Enligt budgetförslaget kommer personalstyrkan vid ÅSUB 2026 att bestå av elva fasta heltidstjänster. Av personalens arbetstid under de senaste tre åren har i storleksordningen 60–65 procent varit täckta av ÅSUBs basfinansiering. Resterande del av arbetstiden finansieras av intäkter genererade av olika former av uppdragsverksamhet. För år 2026 beräknas fortsatt drygt 60 procent av personalens arbetade timmar finansieras av den föreslagna grundfinansieringen via budgeten. Eftersom statistikproduktionen är ett offentligt myndighetsuppdrag finansieras den officiella statistiken i huvudsak av den fasta budgeten från lagtinget. Större statistikuppdrag, de mer omfattande utredningsprojekten samt forskningen finansieras av uppdragsgivarna.

En målsättning för ÅSUB har varit att öka långsiktigheten i produktionen genom att prioritera återkommande projekt samt långsiktiga uppdrag. För att säkerställa beslutsfattarnas mer omedelbara behov av kunskapsunderlag tillämpas ramavtal och fleråriga avtal samtidigt som ÅSUB utvecklat analysverktyg som kan möta mer kortsiktiga analysbehov av beslutsunderlag. ÅSUB har ingått fleråriga avtal dels med landskapsregeringen, dels med forskningsinstitut och statistikproducenter utanför Åland.

Enligt förslaget till budget beräknas verksamhetsintäkterna uppgå till 311 000 euro, vilket är något högre än i budgeten för 2025. Nettobudgetanslaget uppgår enligt förslaget till landskapsregeringen till 784 000 euro.

3. Större förändringar, projekt och uppdrag 2026

Nedan presenteras de större förändringar såsom större förnyelseprojekt, nya publiceringar och källor som planeras under året inom statistikverksamheten samt vilka statistik- och utredningsuppdrag som är planerade att genomföras under året. Utvecklingsinsatser som bidrar till ÅSUBs övergripande mål prioriteras generellt.

En förutsättning för att uppdragsverksamheten ska kunna genomföras är att projekten beviljas budgetmedel eller kan finansieras av uppdragsgivarna under budgetåret.

Den kompletta publiceringsverksamheten framgår av publiceringsplanen i bilagan.

3.1 Prioriterade utvecklingsområden inom statistiken

Sammanställningen som följer presenteras efter statistikområde.

Genom att utgivningen av Statistisk årsbok för Åland avslutades i och med 2025 års upplaga pågår ett arbete med att komplettera innehållet i webbplatsens tabeller med uppgifter som tidigare har publiceras enbart i årsboken. I samband med denna förändring blir det också aktuellt att ge ut några nya webbnyheter som lyfter fram statistik inom olika områden.

Åland i siffror publiceras fortsatt på tre språk, svenska, engelska och finska.

Inom området *miljö och energi* publiceras statistik om areal och markanvändning utgående från uppgifter som Finlands Miljöcentral tar fram med längre mellanrum.

Webbpubliceringarna om *befolkning* koncentreras till något färre webbnyheter, medan innehållet i databasen fortsättningsvis upprätthålls och utvecklas.

Inom *boende och byggande* produceras hyresstatistiken som tas fram vartannat år. Nyheten om byggande kompletteras med uppgifter om byggnadsbeståndet.

Förutom statistiken om sålda lantbruksprodukter som beställs av jordbruksbyrån publiceras ytterligare en webbnyhet om primärnäringsarna som baseras på andra uppgifter om *jordbruket, skogsbruket och/eller fisket*.

En ny webbpublicering inom transport och kommunikationer kan belysa statistik som finns om resandet med buss, flyg och skärgårdsfärjor och även om körkort och vägnätet.

Beträffande *utbildning* görs statistik om lärare, som framställs vart tredje år. Utöver detta förbereder både Högskolan på Åland och grundskolorna för att föra över uppgifter från sina studieadministrativa register till för Finland rikstäckande datalager för studie- och examensuppgifter. ÅSUB kommer att följa utvecklingen och, i den mån det är möjligt, anpassa datainhämtningen inför dessa nya förutsättningar.

Inom *kulturområdet* görs utöver nyheten om bibliotek och bokproduktion en webbpublicering om andra kulturdata såsom museibesök och arkiv. Statistiken om kulturella och kreativa näringar utvecklas i samråd med landskapsregeringens kulturbyrå.

Inom *nationalräkenskaperna* fortsätter det fleråriga interna projektet, där området stegvis utvecklas metodologiskt, bland annat i dialog med Statistikcentralen. Inom nationalräkenskapernas turismsatellitkonto och turismstatistiken fortsätter ÅSUB även att utreda förutsättningarna att använda kreditkortsdata som ny uppgiftskälla.

Inom *lönestatistiken* är målsättningen att inkomstregistret ska vara huvudkällan för såväl den offentliga som den privata lönestatistiken. ÅSUB samarbetar med Statistikcentralen för att nå detta mål.

När det gäller *offentliga sektorns ekonomi* sker en fortsatt utveckling i och med att kommunerna och kommunalförbunden inför nya ekonomisystem och därmed stegvis övergår till att automatiskt ta ut underlag för statistiken och rapportera till ÅSUB i xbrl-format.

Varuhandelsstatistiken är för närvarande begränsad till enbart den direkta utrikeshandeln på grund av bristande datatillgång. Om Tullen kan börja ta fram nödvändiga data, utvidgas statistiken till att omfatta också skattegränshandeln med Finland.

3.2 Forskning och utredningsprojekt

Uppdragen inom forskning och utredningsverksamheten presenteras i den ordning som de beräknas vara färdigställda.

Konjunkturanalyserna under året kommer fortsättningsvis att anpassas till behovet av faktaunderlag om hur ekonomin återhämtar sig från återverkningarna av globala

händelser. Uppdragsgivaren är Ålands landskapsregering och konjunkturarbetet omfattar tre publikationer.

- En konjunktursammanfattning, *Konjunkturindikatorer 2025*, ges ut i serien Översikter och indikatorer i januari. Syftet med publikationen är att sammanställa centrala indikatorer relaterade till den ekonomiska konjunkturen genom att belysa såväl något längre trender baserade på årliga data som kortsiktiga månadsvisa förändringar.
- En utredningsrapport, *Konjunkturläget våren 2026*, ges ut under april månad. Det huvudsakliga syftet med rapporten är att förse landskapsregeringen, lagtinget och andra beslutsfattare med aktuellt ekonomiskt underlag för budgetberedning och planering. Översikten omfattar bland annat utfalls- och prognosdata över den makroekonomiska respektive den branschspecifika utvecklingen.
- Ytterligare en konjunktursammanfattning, *Ekonomisk översikt hösten 2026*, publiceras i serien Översikter och indikatorer. Publikationen ges ut i samband med den politiska behandlingen av landskapets budget i oktober.

Utöver konjunkturanalyser omfattar uppdraget för landskapsregeringens finansavdelning att bistå med *data och projekttid för aktuella ekonomiska frågor* såsom utvärderingen av landskapsandelssystemet, nyckeltal för bedömning av kommunernas ekonomi, ekonomiska konsekvensbedömningar i samband med lagberedning och liknande statistik- och utredningsbehov som beslutsunderlag under året.

Genom *ÅSUBs webbpanel* samlas uppgifter in om konsumenternas förtroende. Insamlingsmetoden introducerades som ett försök under 2021 och utvärderades 2023. Uppgifterna från webbpanelen används i samband med konjunkturanalysen och samlas in under mars respektive september 2026. Den digitala webbpanelen kan även användas för andra enskilda specifika frågor till hushållen.

Arbetsmarknadsbarometern 2026 utarbetas under våren på uppdrag av Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS) samt utbildnings- och kulturavdelningen vid Ålands landskapsregering. Barometern omfattar såväl privat som offentlig sektor och presenterar bland annat sysselsättningens utveckling och det totala rekryteringsbehovet, där även ersättande anställningar ingår. Syftet med barometern är att ge en övergripande bild av de förändringar som sker på den åländska arbetsmarknaden på kort sikt, i huvudsak fram till senvåren 2026. Rapporten publiceras i juni 2026. I samband med barometern fortsätter samarbetet med Arbets- och näringsministeriet i Finland i syftet att lyfta fram och synliggöra läget på den åländska arbetsmarknaden även utanför Ålands gränser.

Samarbetet med Folkhälsan på Åland om av en återkommande undersökning av *ANDTS¹-vanor bland barn och unga i högstadiet och i gymnasiet* fortsätter enligt preliminärt avtal under hösten. Samarbetet inleddes hösten 2022 och har nått uppmärksamhet utanför Åland. Målsättningen med samarbetet är att öka kunskapen om ANDTS-vanor och -attityder. Det insamlade materialet kommer även att bidra till de ANDTS-undersökningar som ÅSUB genomför på uppdrag av landskapsregeringen bland vuxna ålänningar. Folkhälsan på Åland använder resultaten för att systematiskt öka medvetenheten bland unga, föräldrar och skolpersonal om ungas välmående och hälsa.

¹ Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak, Spel och Digitala vanor.

En återkommande enkätundersökning om ANDTS-vanor bland vuxna genomförs under året. Studien är en uppdatering av motsvarande studier från 2011, 2016 samt 2021 och utgör grunden för utvecklingen av policyinsatserna inom området. I undersökningen kartläggs även synen på vissa risker förknippade med bruk av exempelvis alkohol- och droger. Målet med undersökningen är att följa upp hur vanorna och –mönstren har förändrats över åren samt att jämföra situationen på Åland med närliggande områden.

En ny *enkätbaserad tillitstudie* planeras till hösten 2026, tidigare studier har publicerats 2018 och 2022. Syftet med undersökningen är att kartlägga och följa upp utvecklingen av tillit och förtroende i det åländska samhället. Dessutom har frågorna berört bland annat delaktighet. Undersökningen bidrar med indikatorer om mänskligt blomstrande och tillit i utvecklings- och hållbarhetsagendan. Rapporten publiceras i slutet av 2026.

I slutet av året avslutas slututvärderingen av Landsbygdsutvecklingsprogrammet för Åland. Uppdraget inleddes redan 2017 och syftet med hela utvärderingsprocessen är att i nära samarbete med programmets förvaltningsmyndighet analysera och utvärdera programåtgärdernas påverkan, effektivitet, ändamålsenlighet och betydelse inom landsbygdsutvecklingspolitiken och för måluppfyllelsen inom programmet. Utvärderingen färdigställs under 2026.

Undersökningen *Våld i nära relationer på Åland 2026* genomförs under hösten med Ålands landskapsregering som uppdragsgivare. Undersökningen är en uppföljning av en tidigare undersökning från 2017. Syftet med undersökningen är, förutom att kartlägga förekomsten av våld i nära relationer på Åland, att skapa underlag för fortsatt arbete mot våldet. Utredningen utgör också en del i uppföljningen av Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. Rapporten publiceras vid årsskiftet 2026–2027.

Inom *forskningsprojektet SUNREM* fortsätter aktiviteterna under 2026. I projektet ingår forskningsinstituten Nordregio (lokaliserat i Stockholm), Fafo (Norge) samt University of Akureyri Research Centre (Island). Forskningen finansieras av NordForsk. Projektet SUNREM syftar till att utforska hur lokala arbetsmarknader i Norden möter möjligheter och utmaningar relaterade till de globala megatrenderna i allmänhet, och den gröna omställningen i synnerhet. Fallstudier genomförs inom lokala arbetsmarknader med hjälp av både kvantitativa och kvalitativa data. En slutrapport och 4–6 vetenskapliga artiklar kommer att sammanställs av projektgruppen under 2026 och 2027. Projektet avslutas under 2027.

Under året hålls en dialog med landskapsregeringen om upplägg av en kartläggning av skattegränsens effekter.

4. Strategiska mål och delmål

För att uppfylla de övergripande mål som landskapsregeringen har fastställt prioriterar ÅSUB fem strategiska verksamhetsmål i utvecklingsarbetet. Verksamhetsplanen konkretiserar verksamhetsmålen i mätbara mål för respektive år. Målsättningen är även att kvalitetsarbetet ska genomsyra samtliga processer och produkter.

4.1 Användarna i fokus

ÅSUB möter användarna med värdeorden: Tillförlitlig, opartisk, relevant, informativ och god kvalitet som ledstjärna. En aktiv, målinriktad förmedling av ÅSUBs statistik och fakta samt en generellt stor synlighet för allmänheten på Åland och bland målgrupper i omvärlden har hög prioritet.

I kommunikationspolicyn kategoriseras användarna i grupperna besökaren och allmänheten ("the tourist"), beslutsfattaren, tjänstemannen och studerande ("the farmer") och forskaren, statistikspecialisten och analytikern ("the miner"). Utöver målgrupperna inom Åland finns även en betydande efterfrågan på ÅSUBs statistikprodukter och analysverksamhet utanför Åland.

Vi förstår medborgarnas och användarnas behov och finns tillgängliga för att vägleda och förklara. Statistiken och informationen är lätt att förstå, använda och vidareförädla. Informationen förklaras och presenteras med fokus på ändamålet.

ÅSUBs webbplats (www.asub.ax) är den främsta plattformen för förmedling av ÅSUBs nyheter, statistik och forskningsresultat. Den samlade planerade publiceringsverksamheten 2026 sammanfattas i följande tabell.

Tabell 1 ÅSUBs planerade publiceringar respektive databastabeller 2026

Publiceringar	ÅSUB			Totalt
	generellt	Statistik	Utredningar/forskning	
Böcker och övrigt	2	1		3
Rapporter		3	8	11
Meddelanden		19		19
Översikter & indikatorer			3	3
Webbpubliceringar		73	2	75
Publiceringar totalt	2	96	13	111
Databastabeller		340	79	419

Delmål

- Användarundersökningen och kursen i statistiskt skrivande används som grund för utveckling av kommunikationen.
- Vi förenhetligar kommunikationen och -processen samt implementerar en språklig identitet för ÅSUB.
- Vi förenklar nyhetstexterna med förnyade gemensamma riktlinjer.
- Värdeorden lyfts fram kommunikativt som en uppföljning av medarbetarpresentationerna som publicerats löpande under 2025.
- Databasverktyget på webbplatsen förnyas. Vi tar fram guidning till det nya formatet för databastabellerna för olika användargrupper.
- ÅSUB tillämpar principen om öppna data genom att öka tillgången till användarvänliga databastabeller på webbplatsen.
- Uppgifter som endast publicerats i Statistisk årsbok överförs till databastabeller, andra tabeller och grafer samt återges i urval i webbnyheter.
- ÅSUB publicerar totalt 111 faktanyheter 2026.
- ÅSUB möter användarna vid evenemang öppna för allmänheten.
- ÅSUB möter uppdragsgivarna genom att erbjuda en muntlig presentation av resultatet vid varje större projektleverans.
- Antalet prenumeranter på nyhetsbrevet ökar med fem procent.
- ÅSUBs personal står till förfogande som ämnesexperter och är synliga i media och andra prioriterade plattformar.

4.2 Ändamålsenlig och säker datafångst

ÅSUB är nyckelaktören i det åländska statistiksystemet – ett system av myndigheter, organisationer och företag som tillhandahåller data som ÅSUB bearbetar och publicerar i form av officiell statistik. Flera myndigheter och aktörer inom statistikproduktionen samverkar för ändamålsenlig datafångst som underlättar för dem som lämnar uppgifter.

ÅSUB fortsätter att utveckla en effektiv och kvalitetssäkrad datatillgång. Vi tryggar förfaranden som säkerställer att data håller hög kvalitet redan vid insamlingen och arbetar också kontinuerligt med att kartlägga och testa nya datakällor.

Utgångspunkten för datafångsten är att i första hand använda data som redan finns samlade. I andra hand hämtas uppgifter direkt från uppgiftslämnarnas administrativa och verksamhetsanknutna system. Först i tredje hand, när data inte kan samlas in på annat sätt, hämtas uppgifter in via direktinsamling. Register och system från myndigheter och offentliga institutioner är dominerande statistikkällor.

I enlighet med självstyrelselagen, respektive statistiklagen utbyts statistik och mikrodatabas med statistikmyndigheterna i riket för att minska uppgiftslämnarbördan och insamlingskostnaderna.

Delmål

- I kommunikationen till uppgiftslämnare klargör vi syftet med insamlingen. (Exempel på slutresultatet av insamlingen kan inspirera uppgiftslämnarna att lämna uppgifterna.)
- Uppgiftsbegäran marknadsförs vid större insamlingar för att bereda för insamlingen.
- ÅSUB möter representanter för uppgiftslämnarna inom de områden där större förändringar och förnyelse sker. ÅSUB informerar de berörda målinriktat.
- Nya källor provas inom nationalräkenskaperna och turismstatistiken.
- De nya studieadministrativa systemen tillämpas vid 2026 års statistikframställning.
- Den digitala insamlingen bland företagen ökar för att minska pappersanvändningen och effektivisera insamlingen. I urvalsundersökningar svarar 80 procent av företagen digitalt.
- I insamlingen av uppgifter från hushåll och privatpersoner på Åland använder minst 65 procent av uppgiftslämnarna möjligheten att svara elektroniskt.
- Användningen av papper i utskick minskar markant. I insamlingen av uppgifter från hushåll och privatpersoner sänds inbjudningsbrevet, om inte särskilda förutsättningar föreligger, i första omgången ut utan pappersformulär bifogat, med möjligheten att svara elektroniskt via länk.
- Inom utredningsverksamheten ökar vi tillgången till och användningen av databaser för förmedling av resultaten och drar mer effektivt nytta av externa partners tillgängliga data och databaser.

4.3 Säker, effektiv och innovativ produktion

ÅSUB upprätthåller en stabil drift och en betryggande IT- och informationssäkerhet. En modern IT-infrastruktur stöder en säker datahantering och en fortlöpande effektivisering inom produktionsprocesserna.

För att möta framtidens utmaningar och användarnas förväntningar utvecklas ÅSUBs statistiska metoder och verktyg kontinuerligt. ÅSUBs utvecklingsarbete präglas av förmåga att driva förändring i samverkan med olika kompetenser och partners. Vi drar nytta av AI och andra nya tekniker med beaktande av våra krav på informationssäkerhet.

Delmål

- Personalen upprätthåller kännedomen om EUs krav och nationell lagstiftning om dataskydd och informationssäkerhet, myndighetens egna policyer för data- och informationssäkerhet samt fysisk säkerhet genom interna seminarier under året.
- Systematiserat konsekvensbedömningsförfarande med riskkartläggning i enlighet med GDPR tillämpas vid nya och reellt förnyade statistikinsamlingar.
- Gemensam intern fortbildning och vidareutbildning inom bland annat R bidrar till fortsatt automatiserade och effektivare processer. Manuella moment minskar.
- Genom systematiserat erfarenhetsutbyte används AI i högre grad i utvecklingen av metoder och automatisering inom statistikproduktionen och forskningsarbetet.

- Utvecklingsarbetet organiseras i projektform för att planera och tidsätta förnyelsearbetet effektivt. ÅSUB etablerar minst en tematisk grupp för att utveckla produktionen och processerna tillsammans.
- Punktligheten i ÅSUBs publiceringar har en hög nivå där 90 procent eller högre andel av publiceringarna sker enligt publiceringsplan.

4.4 Kompetensutveckling främjar medarbetarnas och organisationens utveckling

ÅSUB jobbar strategiskt med kompetensutveckling, kompetensförsörjning och rekrytering för organisationens behov idag och i framtiden. ÅSUB är en lärande organisation som systematiskt arbetar med löpande förbättringar.

ÅSUBs verksamhet är till betydande delar forskningsbaserad och förutsätter god kännedom om för verksamheten relevant vetenskaplig metodutveckling. Medarbetarna tar ett betydande ansvar för utvecklingen av den egna kompetensen och för verksamhetens utveckling.

ÅSUBs verksamhet präglas av ett öppet arbetsklimat samt respekten och förtroendet för kunskandet inom arbetsgemenskapen. ÅSUB är en attraktiv arbetsgivare och erbjuder ändamålsenliga förutsättningar för medarbetarna. Medarbetarna ges goda förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Delmål

- Kompetensutvecklingsprogrammet utgör utgångspunkten för kompetensinsatserna. Programmet anger och koordinerar prioriterade satsningar.
- I medarbetarsamtalen ställs personliga mål upp för kompetensinsatsernas inriktning och omfattning.
- Varje medarbetare bereds utrymme för lärande, deltagande i utbildningar samt självstudier.
- Medarbetare som deltagit i externa kurser och seminarier delar med sig av det mest relevanta innehållet till ÅSUBs övriga personal.
- ÅSUB utbildar och förbereder ersättarna för att effektivera processen då ersättare träder till som ansvarig i statistikframställningen.
- Tid avsätts för regelbundna temagenomgångar inom metodik, automatisering och AI, utvecklingsprojekt och myndighetens policyer.
- Postgraduala studier uppmuntras och underlättas genom möjlighet till tjänstledighet på deltid.
- ÅSUB gör studiebesök som inspiration för verksamhetsutvecklingen.
- ÅSUB-medarbetare medverkar i Nordiska statistikermötet 2026 i Danmark.
- En eller flera temaaktiviteter som har positiv inverkan på arbetsgemenskapen genomförs.

4.5 Samverkan stöder utvecklingsarbetet

ÅSUB består organisatoriskt av två enheter där aktiv samverkan bidrar till utvecklingen och sammanhållningen inom myndigheten. Utvecklingsprojekt drivs gemensamt. ÅSUB har ett generöst förhållningssätt och vi delar med oss av metoder och processer för att säkra en kostnadseffektiv produktion av god kvalitet. En tydlig organisering av verksamheten inom ÅSUB är avgörande för myndighetens styrning.

ÅSUBs nätverk utgör en betydelsefull del i utvecklingsarbetet. Såväl statistikproduktionen som utrednings- och forskningsverksamheten inom ÅSUB är beroende av ett aktivt samspel med partners både inom och utanför Åland, där Statistikcentralen och övriga statistikmyndigheter i Finland via självstyrelselagens bestämmelser har en särskild roll.

ÅSUB bygger relationer för att vidareutveckla förtroendet och nätverken i relevanta miljöer. Personalen representerar Åland i det nordiska samarbetet, framför allt inom statistikverksamheten och inom det regionalpolitiska forskningsområdet. ÅSUB deltar i de nordiska chefsstatistikernas möten och i det nordiska nätverkssamarbetet inom ett flertal statistik- och fackområden. Sedan 2016 pågår ett fördjupat samarbete mellan Nordens fyra små statistikbyråer, Färöarna, Grönland, Island och Åland. Vidare levererar ÅSUB data om Åland till FN:s statistiska avdelning. Personalen deltar även i andra nationella och internationella forskningssamarbeten och nätverk.

Delmål

- ÅSUB synliggör myndighetens uppdrag för uppgiftslämnarna inom landskapets myndigheter genom presentationer och andra aktiviteter.
- ÅSUB har en aktiv dialog med IT-leverantören Åda med fokus på kontinuitetsplanering och säkerhet.
- Personalen vid ÅSUB medverkar årligen i de nordiska statistiknätverken.
- ÅSUB medverkar i nordiska forskarnätverk inom relevanta områden.
- De mindre nordiska statistikbyråerna möts i Danmark i augusti 2026.
- ÅSUB medverkar i minst ett strategiskt forskningsprojekt med forskningsinstitut utanför Åland för att utveckla forskningen inom ÅSUB.
- Möjligheter att verka som gästforskare eller associerad forskare vid andra forskningsinstitut uppmuntras.

5. Horisontella fokusområden

Tre horisontella fokusområden genomsyrar fortsatt ÅSUBs verksamhet, nämligen genusperspektivet, hållbar utveckling samt demokratiperspektivet inkluderande självstyrelsen.

5.1 Hållbar utveckling

Hållbarhetsperspektivet beaktas i ÅSUBs dagliga verksamhet, vi jobbar systematiskt med att minska myndighetens miljöpåverkan. ÅSUB ingår i det åländska nätverket Bärkraft.ax.

På ÅSUBs webbplats finns ett särskilt temaområde "Hållbar utveckling." Temaområdet presenterar ett stort antal av FN:s fastställda indikatorer för de 17 globala målen för hållbar utveckling. Temaområdet omfattar såväl ekonomisk och social som miljömässig hållbarhet. ÅSUB deltar i uppdateringen av huvudindikatorerna för Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda. Hållbarhetsperspektivet synliggörs därtill i projekt och uppdrag där perspektivet är väsentligt.

5.2 Jämställdhetsperspektivet

Könsperspektivet beaktas i all statistik där det är relevant. Inom statistik som berör befolkning och arbetsmarknad redovisas uppgifter efter kön alltid då det är möjligt. Vid varje projekt bedöms om frågan som utreds har ett genusperspektiv som bör synliggöras. Därutöver tar ÅSUB fram särskilda publiceringar och rapporter för att belysa situationen för kvinnor och män på Åland.

På ÅSUBs webbplats finns ett särskilt temaområde "Jämställdhet" där olika slag av uppgifter och produkter om kvinnor och män finns samlade. Temaområdet utvecklas kontinuerligt. ÅSUB har ett fortsatt uppdrag att producera jämställdhetsanalyser med olika teman på uppdrag av landskapsregeringen. Statistiken och fakta som ÅSUB tar fram belyser även situationen för jämlikheten på Åland ur olika synvinklar.

5.3 Självstyrelsen och demokratiperspektivet

ÅSUBs främsta uppdrag är att förse användare med statistik och fakta för beslutsfattande, debatt och forskning inom viktiga samhällsområden. ÅSUBs produktion beaktar självstyrelseorganens behov av fakta. Statistiken stärker tilliten till de demokratiska beslutsprocesserna.

Inom temaområdet "Åland i världen" på webbplatsen finns statistik som jämför Åland med länder och regioner i Norden och internationellt. ÅSUB levererar statistik till utomåländska aktörer utgående från överenskommelser och förfrågningar, främst till nationella statistikmyndigheter, det nordiska statistiksystemet och FN:s statistiska avdelning.

Temaområdet "Demokrati och delaktighet" belyser bland annat invånarnas deltagande i det politiska beslutsfattandet, förtroende för institutioner och grupper, engagemang i föreningar och frivilligarbete samt inflyttades integration i samhället.

6. Övriga åtaganden och projekt

Även inom övriga statistikområden finns behov av utveckling för att kunna få fram relevanta, aktuella och jämförbara data.

ÅSUB fortsätter att leverera *statistik till utomåländska aktörer* med utgångspunkt i överenskommelser och förfrågningar, främst till Statistikcentralen och rikets övriga statistikmyndigheter, det nordiska statistiksystemet och FN:s statistiska avdelning.

Inom utredningsverksamheten kommer ÅSUB att i enlighet med tidigare praxis ta sig an andra uppdrag som inte specificerats i planen, såvida redan beslutade projekt inte fyller hela kapaciteten inom myndigheten. Prioriteringarna mellan uppdragen följer ÅSUBs fastställda uppdragspolicy. Projekt som fyller flera av följande kriterier prioriteras:

- projekt inom samhällsekonomi och andra områden av stort samhällsintresse
- återkommande projekt som tillåter uppföljning över tid
- projekt som omfattar hela Åland och inte endast någon/något eller några kommuner/organisationer/serviceområden
- projekt där ÅSUB har specifik kompetens
- projekt som utvecklar ÅSUBs verksamhet, metoder eller kompetens

Av uppdragspolicyn framgår att ÅSUB inte åtar sig att genomföra kommersiella marknadsundersökningar eller liknande undersökningar där det finns etablerade privata marknadsaktörer med specifikt kunnande inom affärsområdet och där ÅSUBs tillgång på data inte är en avgörande fördel.

ÅSUB åtar sig inte heller uppdrag som kan påverka ÅSUBs förtroende negativt eller som på annat sätt kan skada ÅSUBs framtida verksamhetsförutsättningar. Vidare åtar sig ÅSUB inte uppdrag där den begränsade tiden eller andra begränsningar i resurserna kan riskera undersökningens kvalitet.

Bilaga 1: Publiceringsplan efter ämnesområde 2026

Ämnesområde	Publikation	Publikationstyp	Prel./ slutliga uppgifter
Allmän	Åland i siffror 2026 (tre språk)	Fickstatistik	
Arbetsmarknad	Arbetslöshetssituationen december 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetssituationen januari 2026	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetssituationen februari 2026	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetssituationen mars 2026	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetssituationen april 2026	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetssituationen maj 2026	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetssituationen juni 2026	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetssituationen juli 2026	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetssituationen augusti 2026	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetssituationen september 2026	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetssituationen oktober 2026	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetssituationen november 2026	Statistikmeddelande	Slutliga
	Sysselsatt arbetskraft 31.12.2024 (yrke och socioekonomisk ställning)	Webbpublicering	Slutliga
	Sysselsatt arbetskraft 31.12.2025 (näringsgren och sektor)	Webbpublicering	Slutliga
	Bakgrundsuppgifter om arbetslöshet 2025	Webbpublicering	Slutliga
Befolkning	Invånarantalet 31.12.2025	Webbpublicering	Slutliga
	Befolkningsrörelsen 2025, preliminära siffror	Webbpublicering	Prel.
	Befolkningsrörelsen första kvartalet 2026	Webbpublicering	Prel.
	Befolkningsrörelsen andra kvartalet 2026	Webbpublicering	Prel.
	Befolkningsrörelsen tredje kvartalet 2026	Webbpublicering	Prel.
	Befolkningsstrukturen 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Befolkningsrörelsen 2025, slutliga siffror	Webbpublicering	Slutliga
	Befolkningen 2025	Statistikrapport	Slutliga
Boende	Familjer och hushåll 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Bostäder och boendeförhållanden 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Aktiebostadsöverlåtelse 2025	Webbpublicering	Slutliga
Byggande	Hysesstatistik 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Byggandet 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Fastighetsöverlåtelse 2025	Webbpublicering	Slutliga
Företag	Bokslutsstatistik för företag 2024	Statistikmeddelande	Slutliga
	Företagsstatistik 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Koncernstatistik 2024	Webbpublicering	Slutliga
Handel	Utrikeshandel med varor 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
Hälsa- och sjukvård	Besök och vård dagar inom hälso- och sjukvården 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Hälsa på Åland 2026	Webbpublicering	Slutliga
Inkomster och skatter	Inkomster och skatter 2025	Webbpublicering	Slutliga
Jord- och skogsbruk, fiske	Sålda lantbruksprodukter 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Primärnäringarna 2025	Webbpublicering	Slutliga
Konsumentprisindex	Konsumentprisindex december 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex januari 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Konsumentprisindex februari 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Konsumentprisindex mars 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Konsumentprisindex april 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Konsumentprisindex maj 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Konsumentprisindex juni 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Konsumentprisindex juli 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Konsumentprisindex augusti 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Konsumentprisindex september 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Konsumentprisindex oktober 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Konsumentprisindex november 2026	Webbpublicering	Slutliga
Kultur	Biblioteksverksamhet och bokproduktion 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Kulturen 2025	Webbpublicering	Slutliga
Löner	Lönestatistik för offentliga sektorn 2025	Statistikrapport	Slutliga
Miljö	Arealen 2026	Webbpublicering	Slutliga
Nationalräkenskaper	Nationalräkenskapsdata 2024	Statistikmeddelande	Slutliga

Ämnesområde	Publikation	Publikationstyp	Prel./ slutliga uppgifter
Offentlig ekonomi	Kommunernas och kommunalförbundens budgeter 2026	Statistikmeddelande	Slutliga
	Kommunernas bokslut 2025, prelim. uppgifter	Statistikmeddelande	Prel.
	Prisindex för den kommunala basservicen på Åland 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Kommunernas och kom. förbundens ekonomi och verksamhet 2025	Statistikrapport	Slutliga
	Kommunernas skattesatser 2027	Webbpublicering	Slutliga
	Den åländska offentliga sektorns konsoliderade resultaträkning 2025	Webbpublicering	Slutliga
Rättsväsende	Brott som kommit till myndigheternas kännedom 2025	Webbpublicering	Slutliga
Sjöfart	Sjöfartsstatistik 2025	Webbpublicering	Slutliga
Socialväsende	Verksamhet inom kommunernas socialvård 2025	Webbpublicering	Prel.
Transport och kommunik.	Trafikolyckor 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Trafikolyckor fjärde kvartalet 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Trafikolyckor första kvartalet 2026	Webbpublicering	Prel.
	Trafikolyckor andra kvartalet 2026	Webbpublicering	Prel.
	Trafikolyckor tredje kvartalet 2026	Webbpublicering	Prel.
	Motorfordon 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Transport och kommunikationer 2025	Webbpublicering	Slutliga
Turism	Inkvarteringsstatistik för hotell 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Inkvarteringsstatistik för hotell, januari 2026	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, februari 2026	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, mars 2026	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, april 2026	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, maj 2026	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, juni 2026	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, juli 2026	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, augusti 2026	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, september 2026	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, oktober 2026	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, november 2026	Webbpublicering	Prel.
	Inresande till Åland 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Statistik över gästhamnarna 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Inkvarteringsstatistik 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Högsäsongstatistik över inkvarteringen 2026	Webbpublicering	Prel.
	Korttidsövernattningar i hus, lägenheter och stugor 2025	Webbpublicering	Slutliga
Utbildning	Avlagda examina 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Grundskolan hösten 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Utbildning på gymnasienivå hösten 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Utbildning vid Högskolan på Åland hösten 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Studerande utanför Åland 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Lärare 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Barnomsorgen 2025	Webbpublicering	Slutliga
Översikter och indikatorer	Konjunkturindikatorer 2026	Översikter och indikatorer	
	Hållbar utveckling 2026	Översikter och indikatorer	
	Ekonomisk översikt hösten 2026	Översikter och indikatorer	
Utredningsrapporter	Stöd för närståendevård 2025	Utredningsrapport	
	Upplevd diskriminering i det åländska samhället 2025	Utredningsrapport	
	Den havsbaserad vindkraftens ringverkningar inom Ålands näringsliv	Utredningsrapport	
	Konjunkturläget våren 2026	Utredningsrapport	
	Arbetsmarknadsbarometern 2026	Utredningsrapport	
	Alkohol-, narkotika- och tobaksbruk samt spelvanor på Åland 2026	Utredningsrapport	
	Tillitsstudie för Åland 2026	Utredningsrapport	
	Våld i nära relationer på Åland 2026	Utredningsrapport	
	ANDTS-vanorna bland unga på Åland 2026	Webbpublicering	
	Nordiska hållbara arbetsmarknader	Webbpublicering	

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en oberoende institution vars främsta uppgifter är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva forskning och utredningsverksamhet. ÅSUB producerar aktuell statistik inom ett stort antal områden. Inom forskningen och utredningsverksamheten är det samhällsekonomiska området centralt men verksamheten omfattar även många andra relevanta samhällsfrågor.

All statistik, alla rapporter och annat kunskapsunderlag publiceras på ÅSUB:s webbplats www.asub.ax.

Tel. +358 18 25490
info@asub.ax | www.asub.ax
PB 1187 | AX-22 111 Mariehamn